

NRPIP-P.011.4.2026.MS

Warszawa 3 lipca 2026 r.

Stanowisko

Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego w sprawie bezpieczeństwa osób wykonujących zawody zaufania publicznego oraz społecznego zaufania do tych zawodów

W przestrzeni publicznej coraz częściej obserwujemy sytuacje, w których pojedyncze zdarzenia stają się podstawą do formułowania daleko idących ocen wobec całych środowisk zawodowych wykonujących zawody zaufania publicznego. Nie ma wątpliwości, że rzeczony przypadki są poruszające i akcentowane w debacie publicznej i potrzeba ich niezwłocznego wyjaśnienia jest uzasadniona i ważna dla wszystkich. Podzielamy i wspieramy stanowisko, że każda sprawa powinna być oceniana przez właściwe organy, z poszanowaniem obowiązujących procedur, prawa oraz zasady indywidualnej odpowiedzialności. Niedopuszczalne jest przenoszenie odpowiedzialności jednostki na całe środowisko zawodowe ani podważanie społecznego zaufania do instytucji wykonujących zadania o szczególnym znaczeniu dla ochrony praw, zdrowia, bezpieczeństwa i interesu publicznego.

Słowa mają znaczenie. Debata publiczna oraz przekazy medialne powinny uwzględniać odpowiedzialność za ich społeczne konsekwencje. Budowanie przekazu opartego na emocjach, uproszczeniach lub zbiorowej odpowiedzialności może prowadzić do narastania agresji słownej

i fizycznej wobec osób wykonujących zawody zaufania publicznego oraz osłabiać zaufanie obywateli do instytucji państwa. Narastająca agresja – zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w bezpośrednich relacjach z osobami wykonującymi zadania o szczególnym znaczeniu dla dobra wspólnego – stanowi zjawisko budzące poważny niepokój i wymagające wspólnej reakcji państwa oraz społeczeństwa. Odpowiedzialność zawsze ma charakter indywidualny i powinna być oceniana na podstawie faktów oraz obowiązujących procedur, a nie pod wpływem emocji czy uogólnień.

Zawody zaufania publicznego pełnią szczególną rolę w demokratycznym państwie prawnym, realizując zadania służące ochronie życia i zdrowia, bezpieczeństwa, praw obywatelskich oraz innych istotnych wartości publicznych. Fundamentem wykonywania tych zawodów są kompetencje, odpowiedzialność, etyka oraz społeczne zaufanie. Osłabianie tego zaufania wpływa negatywnie nie tylko na przedstawicieli poszczególnych profesji, lecz przede wszystkim na bezpieczeństwo obywateli oraz prawidłowe funkcjonowanie państwa.

Apelujemy do wszystkich uczestników życia publicznego – przedstawicieli mediów, osób pełniących funkcje publiczne, organizacji społecznych oraz wszystkich uczestników debaty publicznej – o odpowiedzialność za przekaz kierowany do społeczeństwa. Rzetelna dyskusja dotycząca funkcjonowania instytucji i zawodów zaufania publicznego jest potrzebna i stanowi element demokratycznego państwa prawa. Powinna jednak opierać się na faktach, poszanowaniu godności każdego człowieka oraz unikaniu narracji prowadzących do stygmatyzacji całych grup zawodowych.

Jednocześnie podkreślamy, że troska o najwyższe standardy wykonywania zawodów zaufania publicznego, transparentność działań oraz rzetelne wyjaśnianie wszelkich sytuacji mogących budzić społeczne wątpliwości pozostają niezbędnym elementem budowania zaufania obywateli. Odpowiedzialność za wykonywanie zawodu oraz odpowiedzialność za słowo powinny pozostawać wartościami wzajemnie się uzupełniającymi, służąc ochronie dobra wspólnego i umacnianiu zaufania do państwa oraz jego instytucji.

Przewodnicząca Ogólnopolskiego
Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania
Publicznego

Mariola Łodzińska
Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych